

АВІАТОР

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

AVIATOR.NAU.EDU.UA

ПІДСУМКИ
ВСТУПНОЇ
КАМПАНІЇ

2-3

МІЖНАРОДНА
СПІВПРАЦЯ

4-5

ГОРДІСТЬ
УНІВЕРСИТЕТУ

7

ЛЕКЦІЇ ЕКСПЕРТІВ
з США і ШВЕЙЦАРІЇ

13

ДО 90-РІЧЧЯ
ОЛЕКСАНДРА
АКСЬОНОВА

14-15

*Посвята
у
першокурсники*

8-9

07 (04525)

2019

Із
Днем
працівників
освіти!

Перший тиждень жовтня завершується днем, коли ми шануємо тих, хто веде освітніми стежками дошкільнят, школярів, студентів, – всіх, хто шукає нових знань.

Бути Вчителем – високе покликання й благородна місія, на які здатен не кожен. Це – вибір тих, хто готовий поступитися власними благами заради майбутнього, віддати свої серце і душу вихованцям.

Щодня ви заходите у класи й аудиторії, несете знання, готуєте учнів і студентів не лише до підсумкових перевірок знань, а й до іспитів, які проведиме Життя.

Нехай ваші колеги й вихованці цінують щедрість ваших люблячих сердець, ваше терпіння і розуміння, відданість справі і любов до професії.

Хай завжди з вами буде натхнення, що надихатиме на формування нового покоління українців – освічених, патріотичних, відкритих світу, допомагатиме підкорювати нові професійні й наукові вершини.

Бажаю вам щоденних приводів для радості й гордості за своїх учнів та студентів, комфортних умов праці, здоров'я і мудрості.

Щиро,
Володимир ІСАЄНКО

Проректор з навчальної роботи Артур Гудманян на Вченій Раді НАУ доповів про підсумки вступної кампанії університету у 2019 році.

До Національного авіаційного університету всього подано 29021 заяв, з них на перший курс – 23579. Це дало можливість НАУ посісти шосте місце серед найпопулярніших вишів України за підсумками вступної кампанії 2019 року. До університету зараховано 4560 абітурієнтів: 2879 бакалаврів та 1681 магістрів. На кафедру військової підготовки зараховано 49 бакалаврів та 26 магістрів. Додатковий набір за освітнім рівнем «Магістр» триває.

Найбільшою популярністю у нашому університеті користуються спеціальності: «Інженерія програмного забезпечення», «Комп'ютерні науки», «Право», «Менеджмент», «Кібербезпека», «Філологія – германські мови та літератури (переклад включно)», «Журналістика», «Комп'ютерна інженерія», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Психологія».

На жаль, кількість вступників, які подають заяви на технічні та природничі спеціальності до НАУ, зменшилася на 10–30 відсотків, на окремих спеціальностях – до 50 відсотків.

ПІДСУМКИ ВСТУПНОЇ КАМΠΑНІЇ НАУ 2019

Другий рік поспіль найменш популярними серед вступників стали спеціальності «Прикладна фізика та нанотехнології», «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка», «Цивільна безпека», «Енергетичне машинобудування».

219 абітурієнтів, рекомендованих для вступу до НАУ за державним замовленням, не подали оригінали документів, обравши інший заклад вищої освіти. Але, незважаючи на це, відбіркові комісії виконали надскладне завдання, прийнявши студентів на ці місця на контракт, а згодом перевівши на вакантні та додаткові місця державного замовлення.

У вступній кампанії 2019 року було чимало новацій, що змушувало Приймальну комісію ухвалювати

2019

168
тисяч
кабінетів

831,5
тисячі
заяв

ЗАРАХУВАННЯ НА БЮДЖЕТ НА ОСНОВІ 11 КЛАСІВ

60 354
випускники
отримали
рекомендації
для зарахування
на бюджет

87,1%
підтвердили
намір
навчатися

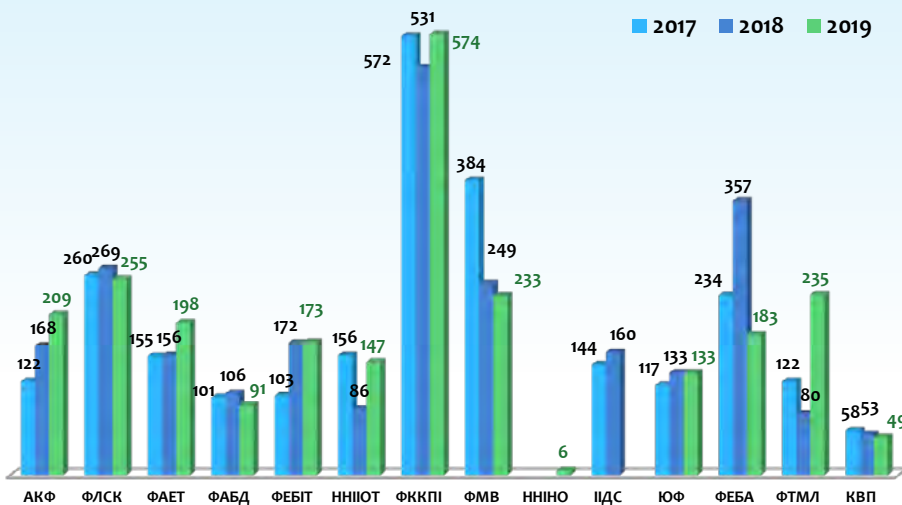
складні оперативні рішення. Цього року зарахування вступників на навчання до Національного авіаційного університету (НАУ) на 1 курс здійснювалося за рейтингом сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти та з урахуванням середнього балу документу про повну загальну середню освіту, результатів конкурсних відборів.

Четвертий рік поспіль реалізується модель адресного розміщення державного замовлення для вступників до закладів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти з використанням автоматичного алгоритму розподілу місць – так званого «Широкого конкурсу». Широка конкурсна пропозиція цього року проводилася у межах галузей «Управління та адміністрування»,

рення пільг для учасників бойових дій. Тепер пільги поширені на всіх власників статусу учасників бойових дій, а не тільки тих, хто брав участь в АТО/ООС. Окрім того, діяли коригувальні коефіцієнти – першочерговий, сільський, галузевий, які практикувались ще під час вступних кампаній минулих років. Остаточо конкурсний бал множився на коефіцієнт шляхом його множення на їх добуток.

Певні зміни відбулись і в умовах вступу до магістратури, а саме: зі спеціальностей «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» галузі знань «Культура і мистецтво», спеціальностей галузі знань «Гуманітарні науки» (крім спеціальності «Філологія»), спеціальностей галузей знань «Соціальні та поведінкові науки», «Журналістика»,

**Вступ абітурієнтів до НАУ
2017-2019 рр. (ОС «Бакалавр»)**

«Інформаційні технології» (окрім спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»), «Механічна інженерія», «Електрична інженерія», «Електроніка та телекомунікації», «Соціальна робота» та «Сфера обслуговування», спеціальностями (предметними спеціальностями, спеціалізаціями) інших галузей знань та спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Цього року абітурієнти могли подавати 7 заяв на 4 спеціальності для участі в конкурсі на бюджетне місце, але на навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб кількість заяв була необмежена. Ще одна новація 2019 року – розши-

«Управління та адміністрування», «Інформаційні технології», «Сфера обслуговування», «Публічне управління та адміністрування», «Міжнародні відносини» (крім спеціальності 293 «Міжнародне право») було проведено Єдиний вступний іспит з іноземної мови.

Проректор з навчальної роботи Артур Гудманян подякував за успішно проведену вступну кампанію співробітникам НАУ, які не шкодуючи сил, самовіддано працювали у Приймальній комісії. А також привітав усіх студентів, які успішно вступили на омріяну спеціальність до університету та розпочали захоплюючий етап свого життя.

**ВІТІАЄМО
ЮВІЛЯРА!**

13 жовтня 2019 року випнюється 90 років **Олександрю Федотовичу Аксьонову**, доктору технічних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України, фахівцю у галузі авіаційного матеріалознавства, тертя і зносу металів, засновнику напрямку авіаційної хімотології.

Олександр Федотович закінчив Київський інститут цивільного повітряного флоту та пройшов шлях від асистента кафедри технічної експлуатації, начальника навчальної частини інституту, проректора інституту з навчальної роботи до ректора Київського інституту інженерів цивільної авіації. На посаді заступника Міністра цивільної авіації СРСР з наукових питань і нової техніки брав участь у розробці, створенні і випробуванні літаків нового покоління (Ту-144, Іл-86, Іл-76, Ту-154, Як-42), авіаційних палив, мастил, спеціальних рідин.

**Шановний
Олександрю Федотовичу!**

Ваша самовіддача улюблених справі, високий професіоналізм за-служили високої оцінки та поваги далеко за межами нашого університету. Ваша людяність, цілеспрямованість, відданість своїй справі гідні захоплення і поваги.

Бажаємо Вам життєвого довголіття, натхнення, зичимо міцного здоров'я, невичерпної енергії та бадьорості, щирої підтримки друзів і рідних, гармонії в усьому, що Вас оточує! Нехай кожен день буде наповнений корисними справами та теплом людських відносин, приносить бажану радість та задоволення!

Питання розвитку співробітництва між НАУ та Республікою Перу обговорили під час зустрічі ректор Володимир Ісаєнко та Аташе з економічних і торгових питань Перу в Україні Хуан Олівас Корнехо.

Презентуючи університет, Володимир Ісаєнко зазначив, що «завдяки співпраці з найбільшими авіапідприємствами України, зокрема, ДП «Антонов» та ДП «Завод 410 ЦА», наші студенти мають можливість проходити практику на цих підприємствах. Саме цей аспект є потенційно цікавим для авіаційної галузі Перу, яка використовує і продовжуватиме використовувати авіатехніку українських підприємств».

Хуан Олівас Корнехо зауважив, що, як випускник НАУ, знає, який потенціал є в університеті та впевнений у плідній співпраці. «Необхідно відновити зв'язки та здійснювати на базі вашого університету підготовку фахівців для розвитку авіації Перу. Я зацікавлений представляти інтереси НАУ в своїй країні та залучити університети і підприємства Перу для спільної роботи з вами».

ПІДПИСАНО МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ

За результатами зустрічі підписано Меморандум про взаєморозуміння, яким обумовлено сприяння Аташе з економічних і торгових питань Перу в Україні підготовці перуанських авіаційних та технічних спеціалістів в НАУ, зокрема для

роботи на Ан-26, Ан-32 та Ан-72. Також передбачена співпраця з підготовки та перепідготовки інструкторів з авіабезпеки аеропортів, фахівців, задіяних у модернізації і ремонті транспортних літаків та двигунів українського виробництва в Перу.

Тимчасово повірена у справах Республіки Куба в Україні Натача Діас Агілера; Герой Республіки Куба, відомий кубинський поет, випускник КІІЦА, Антоніо Герреро Родрігес; представник посольства Мануель Умберто Лопес Родрігес у супроводі віце-президента Асоціації Аеропортів України Євгена Кутявина відвідали НАУ.

Т.в.о. ректора Валерій Козловський підкреслив, що НАУ п'ятдесят років співпрацює з Кубою і за цей час фахівцями авіаційної галузі стали понад 750 кубинців. Він висловив сподівання, що завдяки цьому візиту кубинські студенти знову будуть навчатися у нашому університеті.

СПІВПРАЦЯ З РЕСПУБЛІКОЮ КУБА

Директор Інституту ІКАО Галина Суслова нагадала, що у 70-ті роки в КІІЦА навчалось 400 студентів з Куби. Директор Інституту ІКАО очікує, що «спершу на підвищення кваліфікації, а згодом і на навчання до нас прийдуть студенти з Республіки Куба».

Тимчасово повірена у справах Республіки Куба в Україні Натача Діас Агілера зауважила, що їхня країна зацікавлена у підготовці молодого покоління спеціалістів авіаційної галузі.

Наш випускник, Антоніо Герреро Родрігес, поділився спогадами про роки навчання в КІІЦА, зазначивши, що ті знання, які він отримав, допомагали йому під час роботи над розширенням злітно-посадкової смуги аеропорту міста Сантьяго. На згадку про свій візит до рідної Alma Mater він подарував присутнім збірку своїх поезій.

Сторони обговорили подальшу співпрацю між країнами та потенційні можливості в авіаційній та освітній галузях. Гості відвідали музей історії НАУ, навчальний ангар і кафедру реконструкції аеропортів та автошляхів ФАБД, яку закінчив свого часу Антоніо Герреро Родрігес.

СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО З ЛИТОВСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ

Ректор Володимир Ісаєнко, проректор з соціальної роботи Оксана Вовк та директор ІНТЛ Катерина Бабікова відвідали з робочим візитом Литовську республіку.

Делегація НАУ взяла участь в роботі Міжнародного семінару «Європейські цінності та компетентності у роботі закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціальної політики, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування: формування, впровадження і моніторинг».

Ректор НАУ Володимир Ісаєнко та ректор Клайпедського університету Артурас Разбадаускас підписали Меморандум про співробітництво. У церемонії підписання взяв участь Єугеніус Йовайша, голова комітету освіти і науки Сейму Литовської Республіки.

Делегація НАУ також відвідала Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (ВГТУ), де зустрілась з ректором Альфонсасом Даніюнасом, деканами факультетів та керівником відділу міжнародних зв'язків університету. За результатами зустрічі

вирішено продовжити дію двосторонньої угоди про співпрацю між НАУ та ВГТУ. Сторони домовились спільно працювати над розвитком системи післядипломної освіти, створенням спільних наукових розробок та освітніх проектів, впровадженням новітніх конкурентоспроможних технологій та підготовкою фахівців інноваційного типу. Володимир Ісаєнко також поспілкувався зі студенткою НАУ Іриною Сиротіною (ФЕБІТ), яка проходить навчання у ВГТУ за програмою «Erasmus+». Студентка висловила бажання імплементувати набутий досвід у стінах нашого університету на базі спільної дослідницької платформи між закладами-партнерами.

На зустрічі з Послом України у Литовській Республіці Володимиром Яценківським обговорено шляхи активізації співпраці між НАУ та вищими навчальними закладами Литви, напрямки взаємодії щодо реалізації спільних з посольством проектів, зокрема, едукативних можливостей Національного авіаційного університету.

ЗУСТРІЧ З ОСВІТЯНАМИ ПРОВІНЦІЙ ХЕЙЛУНЦЯН ТА ШЕНЬСІ

Освітняни з провінцій Хейлунцян та Шеньсі (КНР) на чолі з директором відділу міжнародного співробітництва та обмінів департаменту уряду провінції Шенсі Вен Туном завітала до НАУ.

У складі делегації представники: Сіанського університету Цзяотун; Університету науки і технологій Шеньсі; Сіанського університету науки і технологій; Північно-Західного університету; Сіанського технологічного університету; Технічного університету Шенсі; Сіанського університету архітектури та технологій; Університету Яньань; Сіанського університету міжнародних досліджень; Північно-Західного університету політології та права; Університету Сяньян Норабль.

Також у зустрічі взяли участь представники Університету Шенсі, Субдеканал; Сіанського університету фінансів та економіки; Музичної консерваторії Сіань; Медичного університету Шенсі та Медичного університету Сіань.

Діяльність нашого університету презентував проректор з навчальної роботи Артур Гудманян. Представники університетів КНР окреслили можливості своїх університетів. Сторони обговорили питання розробки та впровадження спільних програм підготовки фахівців авіаційної галузі за узгодженими напрямками та програм рівноцінного обміну викладачів і студентів.

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ ТОВАРИСТВА ДРУЖБИ

«В'ЄТНАМ – УКРАЇНА»

Офіційна делегація Товариства дружби «В'єтнам – Україна» (м. Ханой, Соціалістична республіка В'єтнам) відвідала університет. У складі делегації голова товариства Данг Ван Чиєн та члени товариства: Нгуєн Чи Дік, Хо Тхі Нхан Хоа, Фам Тхі Туонг Ван, зокрема, випускники Київського інституту інженерів цивільної авіації – Ха Ван Тхієн і Нгуєн Тронг Тханг.

Голова Товариства дружби «В'єтнам – Україна» Данг Ван Чиєн зазначив, що у В'єтнамі стрімко розвивається ринок авіації. Тож виникає велика потреба в авіаційних фахівцях, зокрема, пілотах. За результатами зустрічі сторони домовились підготувати та підписати Меморандум про співробітництво.

У складі офіційної делегації України ректор НАУ Володимир Ісаєнко взяв участь у засіданнях 40-ї сесії Асамблеї Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО). На асамблею, що проходила з 24 вересня по 04 жовтня 2019 року в Монреалі (Канада), було запрошено представників із 193 держав-членів ІКАО та великої кількості міжнародних організацій. З вітальним словом на відкритті ювілейної сесії Асамблеї, присвяченої 75-річчю створення ІКАО, виступив Президент Ради ІКАО Олумуїва Бенард Аліу.

40 RIGOLE

АСАМБЛЕЇ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ (ІКАО)

У рамках засідання Володимир Ісаєнко провів переговори з представниками управління ІКАО з питань глобальної авіаційної освіти GAT щодо

впровадження в НАУ принципів авіаційної освіти TRAINAIR+. Сторони домовились підписати низку угод між НАУ та ІКАО щодо принципів впровадження TRAINAIR+ в університеті. Питання розвитку глобальної авіаційної освіти та впровадження в НАУ принципів авіаційної освіти ІКАО обговорено під час перемовин з представником ІКАО Мішель Міллар та екскерівником Північноамериканської асоціації авіаційних ЗВО Сюзанн Кернс. Ректор провів робочі зустрічі з представниками провідних авіаційних університетів США, Канади, Китаю Грузії та Туреччини.

Під час особистої зустрічі з Президентом Ради ІКАО Олумуїва Бенард Аліу

розглянуто можливості подальшого стажування викладачів та студентів НАУ в штаб-квартирі ІКАО в Монреалі.

Також ректор НАУ взяв участь у першому загальному засіданні Міжнародної асоціації авіаційної та аерокосмічної освіти (ALICANTO). До учасників звернувся Президент Ради ІКАО Олумуїва Бенард Аліу, який окреслив головні вимоги до підготовки кваліфікованих авіаційних спеціалістів наступного покоління (NGAP). З вітальним словом виступили заступник директора ІКАО з питань авіаційної безпеки Аеронавігаційного бюро ІКАО Каталін Раду та керівник Європейської асоціації авіаційних університетів PEGASUS Густаво Алонсо.

Реалізуючи на практиці стратегічну концепцію Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) «Жодна країна не залишиться без уваги» Інститутом ІКАО Національного авіаційного університету для лінійного керівництва АТ «Міжнародний аеропорт Алмати» організовано курс «Система управління безпекою авіації». Під науково-методичним керівництвом директора Інституту ІКАО НАУ Галини Суислової курс проведе-но інструктором Дмитром Бугайко.

Особливу увагу в процесі навчання приділено питанням взаємодії різних систем управління і видів діяльності міжнародного аеропорту задля підвищення

КУРС ДЛЯ КЕРІВНИКІВ АТ «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ АЛМАТИ»

рівня безпеки національної цивільної авіації. Навчання спрямовано на практичне впровадження системного підходу до управління безпекою авіації у

АТ «Міжнародний аеропорт Алмати».

Курс став наступним кроком на шляху зміцнення багаторічного співробітництва авіаторів України та Казахстану.

НАШІ СТУДЕНТИ – МАЙБУТНЄ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Кращі студенти Аерокосмічного факультету НАУ отримали стипендії від Президентського фонду «Україна». Разом із другим Президентом України Леонідом Кучмою стипендіатів вітали ректор Володимир Ісаєнко та декан АКФ Сергій Дмитрієв.

За особливі успіхи у навчанні та здобутки у науково-практичній роботі іменні стипендії отримали: студент 4 курсу **Владислав Осадчук**, напрям підготовки «Авіа- та ракетобудування»; студент 3 курсу **Іван Костецький**, напрям підготовки «Енергомашинобудування»; студент 2 курсу **Олександр Жосан**, опановує спеціальність «Авіаційна та ракетно-космічна техніка»; студент 5 курсу **Микола Мазур**, напрям підготовки «Обладнання повітряних суден».

Вітаємо молодих дослідників, які готові бути корисними для нашої держави, і бажаємо їм успіхів та непересічних ідей!

Іван Костецький із 2017 року досліджує «Закономірності впливу параметрів контакту елементів трибопари на зносостійкість при фретиг-корозії». На кафедрі машинознавства Іван досліджує «Огляд результатів досліджень інженерії поверхні титанового сплаву Ti-6Al-4V». Результати його досліджень презентовано на XIX Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених і студентів «Політ. Сучасні проблеми науки».

Владислав Осадчук проводить експерименти «Вплив просторової геометрії трубопроводу на витрату рідини» та «Дослідження впливу дифузійного насадку на витратну характеристику трубопроводу». Разом зі своєю науковою командою він досліджує процес пришвидшеного потоку рідини та спосіб, як оптимізувати злив на 10–15%. «Аварійний злив палива потрібен, коли виникає аварійна ситуація. Це питання життя і безпеки» – зазначає Владислав.

Микола Мазур вивчає робототехніку та програмування. Іншим напрямком наукових робіт студента є дослідження «особливостей утворення втомних тріщин у матеріалі оптичними засобами фіксації» в навчально-науковій лабораторії НАУ. Микола переможець двох Всеукраїнських олімпіад: «Авіа- та ракетобудування» і «Деталі машин та основи конструювання», а також Всеукраїнського конкурсу «My Engineering Future», головним призом якого була подорож на два найбільші авіабудівні заводи компанії Boeing (Everett та Renton, США). Зараз він розробляє портативний пристрій, який буде бачити тріщини в металі ще до того, як їх побачить людське око.

Олександр Жосан – спеціаліст у сфері 3D моделювання та конструювання, вміє проектувати електричні схеми, виконувати креслення у сучасних інженерних програмах, активно вивчає програмування складних роботів, мікроконтролерів та комп'ютерів, займається застосуванням композитних матеріалів у сфері 3D друкування. Нині збирає власний 3D принтер. Деталі літака, які на ньому друкуватимуть будуть витриваліші і легші. «Наш принтер зможе виготовити деталі з карбону чи скло-пластику. Конструкція отримає стійкість до корозії, стійкість до гниття, також вона буде легша, ніж алюмінієва, при тих же міцнісних характеристиках».

Посвята в першокурсники

30 серпня

цього року відбулася посвята студентів-першокурсників усіх факультетів та інститутів Національного авіаційного університету.

Відкрив урочисте зібрання ректор Володимир Ісаєнко, який від усього колективу університету привітав першокурсників, що приєдналися до дружньої спільноти нашого університету. Він, зокрема, зазначив:

«Належати до студентського колективу НАУ – одного з найавторитетніших вишів України – велика честь і відповідальність!

Наш університет є генератором ідей та винаходів, передовим освітнім та науковим центром, могутнім інтелектуальним осередком. Тут ви отримаєте підтримку й розуміння викладачів, знайдете нових друзів, проявите свої таланти і ділові риси».

А напередодні у Державному в першокурсники – «NAU_CHILL». зею та у неофіційній атмосфері по

Ректор НАУ представив присутнім про-реktorів, деканів факультетів та директорів інститутів університету. До першокурсників звернулися студенти старших курсів, які мають значні успіхи і досягнення у навчанні, науковій діяльності, спорті, громадській роботі. Вони розповіли про участь у програмах академічної мобільності Європейського Союзу, всеукраїнських і міжнародних олімпіадах, наукових конкурсах; про можливість отримати іменні стипендії Президента України, Верховної Радити Кабінету Міністрів України.

Вранці цього ж дня відбулося прийняття військової присяги на кафедрі військової підготовки університету в Державному музеї авіації НАУ. 26 студентів 5 курсу військової кафедри урочисто присягнули на вірність народу України під керівництвом начальника кафедри військової підготовки Олександра Водчиця. Ректор НАУ Володимир Ісаєнко побажав курсантам успіхів і наснаги у навчанні. Отець Андрій освятив майбутніх військовослужбовців. Завершилися урочистості святковим маршем.

музеї авіації вперше в історії НАУ відбулась неформальна посвята. Студенти мали змогу ознайомитись з унікальною експозицією музею, спілкуватись зі своїми деканами, кураторами і викладачами.

«SPACEON NOW» ІННОВАЦІЙНИЙ КОСМІЧНИЙ ФОРУМ

За партнерства Національного авіаційного університету Рада молодих працівників космічної галузі та «SpaceON Ukraine» за підтримки Державного космічного агент-

ства України провела інноваційний космічний форум «SPACEON NOW». Серед спікерів пленарного засідання: голова Державного космічного агентства України Павло Дегтяренко,

радник голови ДКА, голова Громадської Ради при ДКА Едуард Кузнєцов, ректор НАУ Володимир Ісаєнко, голова Ради молодих працівників космічної галузі України Станіслав Цигічко, академіки дослідницьких установ Національної академії наук України – Юрій Шемшученко та Ярослав Яцків, генеральний директор виробничого об'єднання «Київприлад» Олександр Осадчий, завідувач кафедри АКСУ НАУ Валерій Азарсков, представники Українського науково-технологічного центру, викладачі й дослідники.

Другий день роботи форуму відбувся у навчальному ангарі НАУ. У рамках заходу між університетом та Молодіжним аерокосмічним об'єднанням «Сузір'я» підписано Угоду про партнерство та співробітництво.

На форумі «SPACEON NOW» було розглянуто сучасні проекти ракетно-космічної техніки підприємств української кооперації, перспективи їх розробки і експлуатації, представлені космічні стартапи України.

Вересень розпочався активною профорієнтаційною роботою. Викладачі кафедри базових і спеціальних дисциплін та працівники Інституту інноваційних освітніх технологій презентували діяльність університету серед учнів старших класів у 28 закладах середньої освіти. Представники Інституту відвідали школи Борисполя, Броварів, Білої Церкви, Фастова

та Канева. Також заходи відбулись в Авіакосмічному ліцеї ім. І. Сікорського НАУ, Вищому професійному ліцеї НАУ та школах Оболонського району Києва.

Випускників-2020 запросили до участі у тренінгах з підготовки до ЗНО в НАУ, на яких вони матимуть можливість ознайомитися із дорожньою картою підготовки до загально-

державного ЗНО за технологіями УЦОЯО. Викладачі НАУ розповіли про освітній проект «Пробне ЗНО», що відбудеться 16 листопада 2019 року. Також учні дізнались про освітні, наукові та профорієнтаційні проекти: Дні відкритих дверей, дні НАУки, наукові пікніки та лекції, тренінги, майстер-класи, конференції тощо.

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет спільно з університетом Агі Евран (Турецька Республіка) провів II міжнародний конгрес «Люди. Влада. Політика». Співзасновниками конгресу стали: кафедра іноземних мов і прикладної лінгвістики ФЛСК НАУ, відділ міжнародних зв'язків і освіти Агі Евран університету, Казахський національний університет ім. Аль Фарабі і Міжнародний турецько-казахський університет ім. Хоя Ахмета Ясаві та Юнус Емре інститут у Києві.

Надзвичайний і повноважний посол Республіки Туреччина в Україні Ягмур Ахмет Гьольдерен відкрив конгрес та побажав учасникам плідної роботи. Участь у роботі конгресу взяли представники: Кантерберійського універ-

ситету (Нова Зеландія), Йозгат Бозок університету, Караманоглу Мехметбей університету, Некмеддін Ербакан університету, Істамбул Сабахаттін Заїм університету, Чукурова університету, Караманогли Мехмедбей університету, Аксарай університету (Турецька Республіка), Польсь-

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС «ЛЮДИ.ВЛАДА.ПОЛІТИКА»

кої академії наук (Польща), Аль Квід університету (Палестина).

Робота конгресу відбувалась у секціях: «Проблеми країн Середнього Сходу», «Літературознавство», «Проблеми вищої освіти», «М'яка сила у дипломатії», «Методика викладання у вищій школі», «Освіта і мовознавство», «Проблеми національної ідентичності у глобалізованому світі», «Освіта і глобалізація».

27 вересня 2019 року у Слов'янську відбулись урочисті заходи з нагоди 55-річчя Слов'янського коледжу Національного авіаційного університету.

Початком святкування знаменної події стало відкриття меморіальної дошки першому керівнику – начальнику Слов'янського авіаційно-технічного коледжу цивільної авіації Олексію Сильнягину.

Начальник коледжу Сергій Завгородній подякував усім, хто створював і розбудовував коледж, а також тим, хто своєю працею та наполегливістю примножує славу навчального закладу.

Декан Аерокосмічного факультету НАУ Сергій Дмитрієв від імені ректора Володимира Ісаєнка нагородив відзнаками НАУ за сумлінну працю викладачів та співробітників коледжу.

Урочисту та святкову атмосферу ювілейної події створили творчі колективи «Школи мистецтв» Слов'янська: дует та квартет скрипалів, ансамбль сучасного танцю «Лідер», ансамбль домристів «Акорд» та тріо вокалістів «Мікс».

Ректор Володимир Ісаєнко прочитав лекцію «Вступ до спеціальності» для першокурсників Аерокосмічного факультету та Факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій.

На лекції ректор, зокрема, зазначив, що стратегія розвитку університету полягає в підготовці фахівців майбутнього, адже авіація стрімко розвивається як галузь науки, техніки і технологій. «Саме тому навчальний план і наукові підходи розроблені з урахуванням стратегії розвитку авіації до 2030 року та прогнозами для глобального ринку праці».

Володимир Ісаєнко зацентрував увагу студентів на тому, що світова авіація удосконалює методику підготовки і перепідготовки авіаційних спеціалістів. Ректор розповів студентам, що у 2018 році близько 68 відсотків усіх аварій, катастроф та інцидентів в авіації відбулись внаслідок неправильно прийнятого рішення. «Несумлінний працівник починається з несумлінного студента з відсутніми компетенціями. Чи отримаєте ви такі компетенції залежить лише від вашого бажання навчатися».

Також ректор наголосив, що «університет збільшує як кількість країн

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ РЕКТОРА НАУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ

партнерів, так і кількість учасників різноманітних програм академічної мобільності, зокрема Еразмус+, які можемо запропонувати для підвищення рівня кваліфікації наших науково-педагогічних працівників та здобувачів.

нашої стратегічної цілі – стати лідерами у підготовці фахівців авіаційно-космічної галузі».

На завершення ректор Володимир Ісаєнко відповів на запитання студентів щодо особливостей навчання в галузевому авіаційному університеті.

ПРАКТИКА В КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Студенти-магістри Інституту неперервної освіти проходять виробничу практику в комітетах Верховної Ради України.

Студенти розподілені в комітети згідно з тематиками магістерських робіт та проходять практику у Комітеті з питань

організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування; Комітеті з питань економічного розвитку; Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики; Комітеті з питань цифрової трансформації; Комітеті з питань освіти, науки та інновацій. А також в Управлінні по зв'язках з місцевими органами влади і органами місцевого самоврядування та апараті Верховної Ради України.

ПЕРШІ СПОРТИВНІ НАГОРОДИ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Команда дівчат НАУ здобула друге місце на Кубку України з перетягування канату серед студентів ЗВО. У змаганнях брали участь 10 команд з різних регіонів України. Наш університет був представлений чоловічою та жіночою командами. Підготували наших спортсменів до участі: жіночу команду – старший викладач кафедри фізичного виховання та спортивної підготовки ФЛСК Інна Скидан, чоловічу – доцент кафедри Володимир Бобр.

Наші дівчата Вероніка Сибірєва (ФЕБІТ), Анна-Вікторія Журжа (ФЕБІТ), Катерина Нестеренко (ФТМЛ), Валерія Медвідь (ФТМЛ), Аліна Кравченко (ФЛСК), Владислава Луговська (ФЕБА), Крістіна Демченко (ФККПІ), Юлія Попович (ФЕБА), Владислава Даценко (ФККПІ) у запеклій боротьбі вибороли срібні нагороди.

Військовий аташе Посольства Швейцарської Конфедерації в Україні полковник Урс Сульсер прочитав курс лекцій англійською мовою для студентів Факультету міжнародних відносин (ФМВ). Зустріч стала можливою завдяки попереднім домовленостям із Урсом Сульсером під час його візиту до НАУ у квітні цього року.

Полковник Урс Сульсера розповів про геополітичну стратегію країни, зокрема, про нейтралітет Швейцарії та її відносини з учасниками міжнародних відносин. Студенти дізналися про історію становлення Швейцарії, її культуру, етапи утворення її кантонів. Лектор не оминув проблему геополітичної ситуації на сході нашої країни та ознайомив з миротворчою діяльністю Швейцарської Конфедерації в Україні. Завершальним етапом лекцій стала дискусія за участю студентів, яка викликала жваве обговорення та велику кількість питань.

ГЕОПОЛІТИКА ШВЕЙЦАРІЇ У ФОКУСІ УВАГИ СТУДЕНТІВ

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА АДВОКАТУРА ЯК ФУНДАМЕНТ ВІЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

органи виступають як самостійні й незалежні носії широких владних повноважень.

Для студентів участь у цьому проекті – це не тільки англомова практика, а й унікальна можливість навчитися професійної майстерності у досвідчених американських правників. Крім того, Левітт інститут міжнародного розвитку забезпечить участь наших студентів у міжнародних судових дебатах та стажування кращих слухачів курсу у США.

Адвокат, експерт Левітт інституту міжнародного розвитку (США) Джим Мосс провів першу лекцію з курсу «Критичне мислення та адвокатура як фундамент вільного суспільства». Англомовний курс для студентів Юридичного факультету організовано в рамках Меморандуму про співробітництво між НАУ та Левітт інституту міжнародного розвитку.

Доповідач зацентрував увагу на різних підходах до розуміння права та особливості юридичної практики в галузі трудового права США. Він зазначив, що в системі державної влади США, яка спирається на поділ влади та панування верховенства права, судові

ПИЩАЄМОСЯ НАШИМИ МАЙСТРАМИ СПОРТУ

Членам збірної команди НАУ зі спортивної аеробіки, студентці ФККПІ Альбіні Посенко та студентці ФЛСК Валерії Палій присвоєно звання «Майстер спорту України».

Валерія та Альбіна за останні роки завойовували золоті нагороди регіональних змагань, срібні нагороди всеукраїнських студентських ігор та чемпіонатів України, бронзові нагороди міжнародних турнірів.

Наша збірна команда зі спортивної аеробіки вже протягом 8 років займає вищі щаблі на п'єдесталах пошани всеукраїнських та міжнародних змагань. За цей час старший викладач кафедри фізичного виховання та спортивної підготовки ФЛСК Світлана Оргеєва підготувала 39 кандидатів у майстри спорту та 9 Майстрів спорту України.

Олександр Федотович Аксьонов народився 13 жовтня 1929 року в сім'ї сільського вчителя, де підростало і виховувалось п'ятеро дітей.

У 1948 році став студентом механічного факультету Київського інституту цивільного повітряного флоту. Після закінчення інституту у 1953 році залишився на посаді асистента кафедри технічної експлуатації, згодом перевівшись на кафедру ремонту літаків і двигунів. Молодий викладач проводить практичні заняття з курсів «Технічна експлуатація літальних апаратів», «Палива, мастила і спеціальні рідини» на навчальному аеродромі, веде дипломне проектування, проводить наукові дослідження.

Вже у 1957 році керівництво рекомендує талановитого, енергійного юнака, який швидко і успішно оволодів викладацькою роботою, на посаду начальника навчальної частини інституту. У цей же час він публікує результати наукових досліджень і в 1960 році захищає кандидатську дисертацію «Дослідження процесів змащування підшипників ковзання, що працюють в умовах обмеженого змащування». Його дослідження були спрямовані на продовження термінів роботи та покращення характеристик довговічності деталей авіаційної техніки і мали безпосередній вплив на підвищення надійності і безпеки польотів літаків та двигунів, що тільки-но надходили в експлуатаційні підприємства.

У 1961 році Олександра Аксьонова призначають на посаду проректора інституту з навчальної роботи. Він бере

ОЛЕКСАНДР вчений-дослідник,

безпосередню участь у створенні семи факультетів, зокрема, факультету паливно-мастильних матеріалів, кафедри хімії та паливно-мастильних матеріалів, кафедри хіммотології, відкритті дев'яти нових спеціальностей. Залучає до роботи в інституті понад 500 викладачів і 850 інженерно-технічних співробітників.

За участі Аксьонова організовано низка галузевих наукових лабораторій та Науково-дослідний модельючий центр для тренування космонавтів за програмою висадки на Місяць, розпочато співпрацю наукових підрозділів інституту з дослідно-конструкторськими організаціями Міністерства авіаційної промисловості, науково-дослідними інститутами Академії наук, Міністерства оборони та інших міністерств і відомств. Поєднуючи адміністративну роботу з викладацькою і науковою діяльністю, в 1968 році Аксьонов очолює кафедру авіаційного матеріалознавства, продовжує і розвиває зв'язки з експлуатаційними підрозділами цивільної авіації, конструкторськими бюро, іншими науковими організаціями.

Звання професора отримав у 1970 році, захистивши докторську дисертацію «Протизносні властивості авіаційних паливно-мастильних матеріалів».

Завдяки діловим якостям та високій професійній підготовці у серпні цього ж року науковця призначено заступником Міністра цивільної авіації СРСР з наукових питань і нової техніки. На цій посаді професор Аксьонов активно вирішував питання розробки, створення і випробування літаків нового покоління (Ту-144, Іл-86, Іл-76, Ту-154, Як-42), авіаційних палив, мастил, спеціальних рідин. Брав участь в міжнародному співробітництві: очолював радянсько-американську, радянсько-французьку, радянсько-шведську робочі групи, виступав експертом і членом делегацій при розгляді міжнародних питань цивільної авіації. Співпрацював з АНТК ім. О.К. Антонова, зокрема, з генеральними конструкторами Олегом Антоновим і Петром Балабуєвим щодо створення, випробування і експлуатації нових літаків Ан-28, Ан-70, Ан-74, Ан-140. У складі бригади з випробувань брав участь у перельоті Москва – Тіксі – Північний полюс, під час якого були підтверджені характеристики надійності конструкції бортового аеронавігаційного комплексу Ан-74.

АКСЬОНОВ інженер і педагог

Очолити у 1975 році Київський інститут інженерів цивільної авіації (КІЦА), Олександр Аксьонов приділяв особливу увагу підготовці висококваліфікованих спеціалістів цивільної авіації, ефективності наукових досліджень, розвитку матеріально-технічної бази інституту. Для підготовки льотного складу, спроможного швидко адаптуватись до науково-технічного прогресу в авіації, створюється факультет льотної експлуатації повітряних суден.

КІЦА стає лідером з підготовки авіаційних спеціалістів для зарубіжних країн. За пропозицією ректора створюється підготовчий факультет для іноземних громадян. Інститут займається фундаментальною підготовкою стипендіатів ІСАО за довгостроковими програмами. Цій діяльності, яка здійснювалась у межах надання технічної допомоги по лінії ІСАО/ПРО ООН країнам, що розвиваються, він віддає багато сил.

розробив і запропонував для практичного використання ефективний метод підвищення зносостійкості трибосистем. Особливу увагу приділено вивченню впливу розчиненого в рідинах кисню і процесам виділення водню під час тертя металів, що дозволило розробити заходи із запобігання аварійних видів зношування і вибухів газорідних систем літальних апаратів.

За значний внесок у фундаментальну і прикладну науку Олександра Аксьонова у 1976 році обрано членом-кореспондентом Академії наук УРСР.

За цикл робіт «Розробка зношувально-і корозійностійких покриттів для деталей авіаційної техніки» Олександр Аксьонов у 1989 році став лауреатом премії Академії наук України імені І.Н. Францевича.

Перелік наукових праць науковця включає понад 150 найменувань, з них понад 30 патентів України і Росії. Наукова школа Олександра Аксьонова успішно вирішує актуальні проблеми підвищення зношувальної стійкості, довговічності, надійності і економічності паливних, гідро-газових і мастильних систем літальних апаратів і наземної техніки.

Рада Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) визнала внесок дослідника, інженера і педагога в розвиток цивільної авіації, присудивши у 1985 році Аксьонову свою найвищу нагороду – Премію ім. Едварда Уорнера із врученням Золотої пам'ятної медалі і Почесної грамоти.

З 1992 року Олександр Федотович Аксьонов – визнаний фахівець у галузі цивільної авіації, є радником ректора НАУ і передає свій багатий досвід громадського діяча, організатора, педагога, вченого, громадянина, сприяючи подальшому розвитку університету, якому він віддав понад 40 років свого життя.

Олександр Аксьонов зробив значний внесок у вирішення проблем фізико-хімічної механіки, започаткувавши ще в 1961 році новий науковий напрям – авіаційна хімотологія. Професор розвивав теорію окиснювального зношення і стояв біля витоків нового наукового напрямку – трибохімії. Він

Під його керівництвом наприкінці 80-х років розробляються рекомендації проектування нових і експлуатації існуючих вузлів тертя з урахуванням їх пожежної безпеки, доведена теоретична можливість і практична доцільність нових технологій, аналогів яким раніше не існувало.

наші першокурсники

«АВІАТОР» ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ. Видавець: Національний авіаційний університет.
Шеф-редактор: Юрій Нестеряк. Випусковий редактор: Олена Васківська. Дизайн: Роман Ярошенко.
Відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій. Реєстраційний № 1762, Серія КІ від 15.04.2019. Адреса: 03058, Київ,
просп. Космонавта Комарова, 1, Центр медіакомунікацій, корп. 1, к. 1-142, тел.: (+38044) 406-75-90. Наклад: 3000 прим. Розповсюджується безкоштовно.